

به مناسبت سال جهانی ریاضیات

آوتیک تیگراناگردتسی

سده ۱۸-۱۷

(آوتیک تیگراناگردتسی، آوتیک آمدتسی، آودیک باغداساریان)

(تاریخ دقیق زایش و درگذشت نامعلوم)

آوتیک تیگراناگردتسی از چهره های درخشان ریاضی، منجم، گاهشماری ادبیات ارمنی در سده های ۱۸-۱۷ است. او همچنین در فعالیتهای فرهنگی شرکت فعال داشته و زبانهای عربی، آشوری، گرجی، عبری، قبطی، ترکی، یونانی، لاتین و فرانسوی را نیک می دانست.

وی در تیگراناگردتسی به دنیا آمد. در طی عمر طولانی اش در مراکز فرهنگی برجسته آن زمان در ارمنستان غربی نظیر ارزروم، وان، باغش، سباستیا و توخات تحصیل کرد و به فعالیت پرداخت. به قصد تحصیل به ایران و عربستان سفر کرد. توجه خاصی به علوم طبیعی از خود نشان داد و دورانی نیز به مطالعه مردم شناسی و داستان نویسی روی آورد. به دلیل علاقه فراوان به علم و آموختن دانش از سوی واپس گرایان زمان مورد تهدید و آزار قرار گرفت.

با جمع آوری اطلاعات از منابع ارمنی و غیره کتابهایی معتبر در زمینه هیئت، گاهشماری، مردم شناسی و موسیقی از خود به جای گذاشته است. کتب زیر به صورت دستنویس به ما رسیده است:

۱) کتاب قطور «کتاب دفتر» که در سالهای ۱۷۰۹-۱۶۸۴ تألیف شده و در زمینه نجوم و گاهشماری است.

۲) کتاب «اسطرلاب» که در سالهای ۱۷۰۹-۱۶۹۵ تألیف شده و در آن ابزار مختلف نجوم نشان داده شده است.

۳) کتاب «وسکپریک» تألیف سال ۱۷۰۰.

۴) کتاب «کتاب زیچ» تألیف سال ۱۷۱۹.

و همچنین کتب «اخترنما» و «جهان نما» از او به ما رسیده است.

طی سالهای ۱۷۱۲-۱۷۰۱، بر پایه داستانهای نقل شده از داستانسرایان ارمنی و غیره گاهشماری بسیار مهمی به نام «آقیوسا کابادماگیر» تألیف کرد. (آقیوساک به معنای جدولی برای نوشتن و ضبط تاریخ وقایع مهم بود).

قسمتهای اخیر کتاب مذکور به دلیل اطلاعاتی که از ارمنستان سده های ۱۷-۱۶ در اختیارمان قرار می دهد از اهمیت خاصی برخوردار است. این کتاب شامل اطلاعاتی در محدوده زمانی پیدایش تمدن تا زمان به مقام اسقفی رسیدن «آستوازادور همدانی» در سال ۱۷۱۴ است. همچنین کتاب «جهان نما» از اهمیت ویژه ای برخوردار است زیرا اطلاعاتی که آوتیک تیگراناگردتسی در مورد مناطق ارمنی نشین آسیای صغیر، کیلیکیه و بخصوص حبشه در این کتاب آورده، خود در طی سفرهایش بدان نقاط جمع آوری کرده است.

بیشتر آثار دستنوشته او در مجموعه مختاریان واقع در ونیز ایتالیا و گاهشماریهای او در کتابخانه نسخ خطی ماتناداران واقع در ایروان نگهداری می شوند. (سه نمونه آن نسخه های شماره ۱۴۹۲، ۷۴۲۴، ۶۲۴۳ هستند).

نسخه خطی شماره ۱۴۹۲ که به «آستوازادور همدانی» تقدیم شده بود به قلم خود او تعلق دارد.

ترجمه کارولین ابراهیمی

با سپاس فراوان از محمد باقری

منابع: دایرة المعارف ارمنستان شوروی، ص ۶۱۵.

«بازماوب»، ص ۷ تا ۱۰.

دوهفته نامه

لوپس

صاحب امتیاز، مدیر مسئول

و سردبیر

ادیک باغداساریان

تهران صندوق پستی ۱۱۷-۱۵۱۷۵

تلفن ۶۴۹۵۱۸۰ فاکس ۶۴۹۵۲۰۸

پست الکترونیکی

louys@dpir.com

تک شماره ۳۰۰ تومان

سال یکم شماره ۷-۱۰ تیر ماه ۱۳۷۹

۳۰ ماه ژوئن ۲۰۰۰ میلادی

چاپ فروهر

تهران خیابان میرزا کوچک خان بالاتر از خیابان

جمهوری شماره ۱۶

همکاران ما در این شماره

تامار پانوسیان - آنا سارکسیان

آنوش ملیکیان - آنی نازاریانس

سوسانا هامبارسومیان - آیدا آزاریان

رازمیک ولیجانیان - رافی اوروجیان

لئون آهارونیان - آندرانیک خچومیان

واچیک وارطانیان - ژرژ آهارونیان

روبرت وارتومیان - روی غازاریان

رویک سرداریان - کارو سارکسیان

تنی عیسی قلیان - کارولین ابراهیمی

ک. ت. هوانیسیان - ر. کوریون

آندرانیک زاکاریان (رنجبر)

جامعه ارمنی ایران

• فعالیتهای تابستانی انجمنها آغاز شد

اکنون چند سال است که به همت انجمنهای ارمنی ایران برنامه های تابستانی برای کودکان و دانش آموزان ترتیب داده می شود. این برنامه های شامل ورزش، امور فرهنگی و هنری می باشد.

• دیدار مسئولان دو هفته نامه «لويس» با اسقف ارمنیان تهران

شورای سرديري دو هفته نامه «لويس» در روز ۲۱ خرداد سال جاری با عالیجناب سبوه سارکسیان، اسقف ارمنیان تهران دیدار و گفتگو نمود. اسقف در آغاز از رسالت مطبوعات سخن گفت و بر نقش مهم مطبوعات در جامعه و تأثیر تربیتی آن تأکید نمود. ایشان در مورد تربیت دینی جامعه ارمنی تأکید کرده و فرمودند که در این راستا اقداماتی در دست تهیه می باشد. همچنین اظهار نمودند که مبارزه با مهاجرت از وظایف یکایک ماست و همگی باید حتی الامکان در این جهت سعی و کوشش نماییم. به عقیده ایشان نسل ما باید به عنوان نسل و افرادی ارمنی تربیت شود و بر اصل منافع ملی و چشم اندازهای ملی ما متکی باشد. فرد ارمنی نباید تنها در جهت منافع فردی خود حرکت کند.

پس از آن، آقای باغداساریان، صاحب امتیاز و مدیر مسئول «لويس» ضمن سپاسگزاری از اسقف اعظم شمه ای از تاریخ مطبوعات ارمنی ایران را ارائه نمود و پیرامون اهداف و ستمگیری «لويس» توضیحاتی داد. سپس در باره مسائل مختلف جامعه ارمنی گفتگو و تبادل نظر صورت گرفت و بر این نکته تأکید شد که باید ارتباط نزدیکی میان مطبوعات و روحانیت ارمنی، بخصوص اسقف برقرار گردد تا مطبوعات بتوانند افکار و نظرات سازنده را انعکاس دهند. البته دیگر نهادهای آموزشی و تربیتی جامعه ارمنی نیز در این کار باید همت بسیار به خرج دهند. باید سطح آگاهی ملی افزایش یابد و در شرایط کنونی، گفتگوهای طرفین می تواند در کار تحکیم و رشد تربیت و باورهای ملی سودمند افتد.

ایران

• انتخاب هیات رئیسه مجلس شورای اسلامی مجلس شورای اسلامی دیروز با تشکیل جلسه علنی و با حضور ۲۴۸ نماینده، انتخابات هیات رئیسه دائم را برگزار کرد که طی آن حجت الاسلام والمسلمین مهدی کروی با کسب ۹۳ رأی به ریاست این دور از مجلس انتخاب شد.

همچنین بهزاد نبوی و سید محمد رضا خاتمی منتخبان مردم تهران نیز از میان چهار داوطلب تصدی سمت نایب رئیسی مجلس به ترتیب با کسب

۱۵۵ و ۱۳۵ رأی به سمت نایب رئیس انتخاب شدند.

• پیام تسلیت رهبر معظم انقلاب به مناسبت درگذشت حافظ اسد

رئیس جمهور، رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام و رئیس مجلس شورای اسلامی طی پیام های جداگانه ای درگذشت رئیس جمهوری سوریه را تسلیت گفتند.

• ایران میزبان مرحله نهایی مسابقات جهانی شطرنج مردان

روزنامه فایننشال تایمز چاپ لندن در شماره دیروز خود نوشته است، در پی توافق فدراسیون جهانی شطرنج (فیده) با ایران، دور نهایی مسابقات شطرنج سال ۲۰۰۰ مردان جهان در تهران برگزار خواهد شد.

این روزنامه می افزاید، برای میزبانی دور نهایی مسابقات قهرمانی شطرنج در گروه مردان در سال جاری کشورهای چین، قزاقستان و مراکش با ایران رقابت می کردند ولی فیده جمهوری اسلامی را برگزیده است.

این دوره از مسابقات جهانی شطرنج که ۳/۵ میلیون دلار جمع کل جوایز آن می باشد بزرگترین تورنمنت بین المللی خواهد بود که در ماه دسامبر (آذر- دی) در تهران برگزار می شود.

فایننشال تایمز می افزاید، ایران در حالی میزبانی این مسابقات را بر عهده دارد که در گروه سنی زیر ۱۰ سال قهرمانی جهان و در گروه سنی زیر ۱۲ سال قهرمانی نوجوانان دختر آسیا را در اختیار دارد.

قرار است مسابقات جهانی شطرنج در گروه مردان قبل از دور نهایی و همچنین کلیه مراحل مسابقات زنان در این رشته در دهلی نو برگزار شود.

• نایب رئیس مجلس: مهمترین مسأله کنونی کشور، محدودیت مطبوعاتی است

نایب رئیس مجلس مهمترین مسأله موجود در وضعیت سیاسی کشور را اعمال محدودیت شدید بر مطبوعات دانست و گفت: ما دنبال آن هستیم که در نخستین اقدام محدودیت های شبه قانونی، غیر قانونی و یا قانونی را برطرف کنیم.

• نمایشگاه بی سابقه در تهران

در چارچوب مراسم هزارو هفتصدمین سالگرد پذیرش مسیحیت در ارمنستان در تاریخ بیست و ششم مه در مرکز فرهنگی «آزادی» تهران نمایشگاه نقاشان ارمنستان تحت عنوان «نقاشی معاصر ارمنستان» گشایش یافت. این نمایشگاه بی سابقه با تلاشهای مرکز هنرهای تجسمی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی جمهوری اسلامی ایران، سفارت ج.ا. ایران در ایروان و سفارت ارمنستان

در تهران برگزار میشود. در نمایشگاه تهران بیش از هشتاد تابلوی آراارات خانزادیان، آیسر ماطوسیان، روبرت آیوزیان و مارتین تونیان معرفی شده است. در مراسم افتتاحیه نمایشگاه گفام غربیجانیان سفیر فوق العاده و تأم الاختیار ارمنستان در ایران، دکتر علیرضا سمیع آذر رئیس مرکز هنرهای تجسمی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و اسقف سبوه سرکیسیان رهبر خلیفه گری ارامنه تهران نطق هائی ایراد نمودند

(هایاستانی هانراپوتیون ۷۹/۳/۱۰)

• کشف کتیبه خط میخی عیلامی

اولین کتیبه به خط میخی در استان چهارمحال و بختیاری کشف شد.

مدیر میراث فرهنگی استان در گفت و گوی اختصاصی با خبرنگار همشهری در شهر کرد، گفت: کشف این کتیبه در استان، نقطه عطف و دستاورد علمی بسیار مهمی در مطالعات باستان شناسی منطقه کنونی چهارمحال و بختیاری در دوران تاریخی محسوب می شود.

اردشیر آخوندی افزود: این آجر نوشته توسط هیأت باستان شناسی مدیریت میراث فرهنگی استان به سرپرستی علی اصغر نوروزی کشف و توسط متخصصین پژوهشکده زبان و گویش سازمان میراث فرهنگی کشور قرائت و ترجمه شد.

آخوندی گفت: این کتیبه، آجر نوشته ای در ۲۶ سطر به خط و زبان عیلامی است که در بیش از ۳ هزار سال قبل نوشته شده است. از مضمون این کتیبه که در قسمت انتها دارای شکستگی است، مشخص می شود که یکی از پادشاهان عیلام میانه به نام «هوته لوتوش این شوشیناک» زمامدار بزرگ عیلام و شوش برای سلامتی خود و خانواده اش اقدامات ساختمانی در یک یادمان یا معبد در محل کشف کتیبه انجام داده است.

آخوندی افزود: بر این اساس منطقه چهارمحال و بختیاری در اواخر هزاره دوم قبل از میلاد در قلمرو شرقی امپراطوری عیلام قرار داشته و خدایان شوش و عیلام در آن، مورد پرستش بوده اند.

• اعطای ۱۴۵ میلیون دلار وام، بانک جهانی

شهر ری - گروه شهرستانها: بانک جهانی با اعطای وام ۱۴۵ میلیون دلاری به شرکت فاضلاب تهران در رفع معضل زیست محیطی تهران و شهری مشارکت کرد.

قاسم قانعی مشاور مدیر عامل شرکت فاضلاب تهران با بیان این خبر گفت: بانک جهانی، وام را برای اجرای مرحله اول طرح فاضلاب تهران در همین خرداد ماه در اختیار شرکت فاضلاب تهران قرار داد.

در طرح فاضلاب تهران ۲۰ واحد تصفیه خانه با بیش از ۹ هزار کیلومتر شبکه فاضلاب پیش بینی شده است که با بهره برداری از این طرح ۱۰/۵

میلیون نفر در تهران از شبکه بهداشتی دفع فاضلاب استفاده می کنند.

• سفر نمایندگان ۱۱۰ شرکت ترکیه برای گفتگوی تجاری-اقتصادی با ایران

به منظور گسترش همکاری های تجاری و سرمایه گذاری مشترک ایران و ترکیه هیأت اقتصادی ۱۴۰ نفره این کشور متشکل از نمایندگان ۱۱۰ شرکت روز گذشته به سرپرستی رئیس سازمان بازرگانی خارجی ترکیه وارد تهران شد. بررسی مقایسه ای مبادلات تجاری ایران و ترکیه، نشانگر کاهش سهم ترکیه از سید وارداتی و صادراتی ایران در سال گذشته نسبت به سال قبل است.

بسیاری از کارشناسان اقتصادی، ناآشنایی تجار ایران و ترکیه عمده ترین دلیل رکود مبادلات تجاری بین دو کشور می دانند. کارشناسان در آنکارا سفر هیأت اقتصادی-تجاری ترکیه به ایران را نیز به رغم مشکلات اخیر در مناسبات دو کشور در این چارچوب ارزیابی می کنند.

• خاتمی: ایران در همکاری اقتصادی با کشورهای خارجی اولویت را به کشورهای منطقه می دهد

اسلام کریم اف رییس جمهوری ازبکستان با آقای سید محمد خاتمی رییس جمهوری دیدار و گفتگو کرد.

به گزارش ایرنا، رییس جمهوری ایران در این دیدار با تبیین امکانات و امتیازات و تشریح برنامه اقتصادی کشورمان گفت: ما در همکاری های خود با کشورهای خارجی اولویت را به همکاری با کشورهای دوست منطقه می دهیم تا بتوانیم اقتصادهای یکدیگر را تکمیل کنیم.

ارمنستان

• اخراج رولاند شارویان، وزیر فرهنگ ارمنستان، از حزب دانشکوتیون

تلویزیون ملی ارمنستان در بخش بررسی مطبوعات خود با تفسیر مقاله ای از روزنامه «پرگیر»، ارگان حزب دانشکوتیون، به قلم آرمن روستامیان، عضو شورای عالی این حزب، پیرامون اخراج رولاند شارویان از حزب مذکور توضیحاتی ارائه نمود.

(تلویزیون ملی ارمنستان، ۲۰۰۰/۶/۱۰)

• مراحل پایانی تکمیل پرونده وقایع ۲۷ اکتبر

پرونده ترور نخست وزیر، رئیس مجلس و چند تن از نمایندگان مجلس ملی ارمنستان در روز ۲۷

اکتبر سال گذشته عمدتاً تکمیل شده است و بنا بر منابع موثق در چند روز آینده تسلیم دادگاه خواهد شد. این واقعه به عنوان تلاشی در جهت براندازی حکومت ارمنستان ارزیابی شده است. (آزگ، ۲۰۰۰/۵/۱۷)

• سیاست بسیار فعال آمریکا در قفقاز مایه نگرانی است

اطلاعیه های مکرر مقامات بلند پایه جمهوریهای آذربایجان و گرجستان در مورد تمایل دولتهای متبوع خود به عضویت در ناتو، همچنین سفر هیأت های مختلف آمریکایی به ارمنستان و مذاکره با رئیس جمهوری و تعمیق روابط دوجانبه ارمنستان و آمریکا، موجبات نگرانی نظامیان ارشد روسیه را فراهم آورده است. مسئله اصلی ناتو این است که مانع گسترش نفوذ روسیه در ارمنستان، ایران، خاور نزدیک و تاجیکستان شود. (آزگ، ۲۰۰۰/۵/۱۷)

• به کدام سو، روسیه یا آمریکا؟

ارمنستان به عنوان تنها نقطه اتکاء استوار روسیه در ماوراء قفقاز، همواره از سوی مخالفان و موافقان روسیه تحت فشارهای سیاسی و اقتصادی قرار داشته است. ژنرال لئونید ایواشف، رئیس هیأت عالی همکاریهای نظامی بین المللی وزارت دفاع روسیه آشکارا از نیروهایی نام برد که سعی در وسوسه ارمنستان و عدول آن از همکاریهای ارمنستان و روسیه دارند. موضع رهبران جدید روسیه در قبال همکاریهای همسایگان خود با ناتو کاملاً روشن است و از نظر آنان جای هیچگونه سازش وجود ندارد. (هایوتس آشخار، ۲۰۰۰/۵/۱۷)

• روبرت کوچاریان و همکاریهای نظامی ارمنستان و آمریکا

روبرت کوچاریان، رئیس جمهوری ارمنستان، در طی دیدار با هیأت عالی رتبه نظامی آمریکا اظهار نمود: «همکاریهای نظامی ارمنستان و آمریکا هنوز در سطح پایینی قرار دارد و کارهای بسیاری برای انجام باقی است». او تعمیق همکاری نظامی میان دو دولت را در کنار همکاریهای کلی دیگر دارای اهمیت بسیار دانست. (آشخار، ۲۰۰۰/۵/۱۵)

• پروژه ای دیگر به بهره برداری رسید

کانال آبرسانی روستای آشنناک به طول ۵/۶ کیلومتر آماده بهره برداری گردید. هزینه ساخت این کانال ۳۸ هزار دلار بوده است. این کانال قادر است ۳۰۰ هکتار از اراضی منطقه را تحت پوشش شبکه آبرسانی قرار دهد. (نوراتوت، ۲۰۰۰/۵/۱۷)

• همایش نمایندگان زنان ارمنی جهان در شهر ایروان

همایش نمایندگان زنان ارمنی سراسر جهان در طی روزهای ۱۱-۸ اکتبر سال جاری در ایروان

گشایش خواهد یافت. زنان ارمنی شرکت کننده در این همایش به بررسی مسائل نوینی که برای ایشان دارای اهمیت حیاتی است می پردازند و در سمینارهای تخصصی شرکت خواهند کرد. این همایش، راه را برای تشکیل شبکه نیرومندی متشکل از زنان ارمنی سراسر جهان هموار خواهد کرد. این سومین همایش سازمان جهانی زنان ارمنی خواهد بود. نخستین آن در سال ۱۹۹۴ در لندن و دومین آن در ۱۹۹۷ در پاریس انجام گرفته است. (ژاماناک، ۲۰۰۰/۵/۱۷)

• قطر برای همکاری آمادگی دارد

گایگک اسلانیان، نایب رئیس مجلس ارمنستان حسین بن علی الدوسر سفیر فوق العاده و تآم الاختیارقطر در ارمنستان را بحضور پذیرفت. در طی دیدار طرفین به توسعه روابط سیاسی و اقتصادی دوجانبه و اقدامات در راستای توسعه سرمایه گذاریها بویژه تأمین زمینه حقوقی اهمیت دادند. سفیر قطر گفت: قطر دارای مقام دوم در جهان از لحاظ ذخایر نفتی و پتانسیل بزرگ اقتصادی بوده و برای توسعه همکاری اقتصادی متقابلاً سودمند آمادگی دارد. طرفین خاطر نشان کردند که ایجاد گروه کاری برای مشخص نمودن عرصه های همکاری اقتصادی بویژه همکاری ثمربخش در عرصه های جهانگردی، تجاری، کشاورزی و مواد سوختی امر ضروری می باشد. نایب رئیس مجلس بنا به تقاضای میهمان اصول شکل گیری و فعالیت مجلس را تشریح نمود.

هااستانی هائراپوتیون ۷۹/۳/۱۴

• برنامه رادیویی دانشجویان

برای اولین بار برنامه رادیویی دانشجویان سال اول دانشکده فیلولوژی دانشگاه دولتی ایروان بمدت ده دقیقه از طریق ایستگاه رادیو «ایمپوس» پخش شد. برنامه دانشجویان هفته ای یکبار در روزهای جمعه پخش خواهد شد. (تلویزیون +A1، ۷۹/۳/۱۶)

• اظهارات مدیر منطقه ای بانک جهانی در مورد اعطای وام به ارمنستان

جودی اکونر مدیر منطقه ای بانک جهانی در این اواخر اعلام کرده بود که ارمنستان در صورتی آخرین سهم اختصاص وام سال گذشته را در زمینه اصلاحات ساختاری دریافت خواهد کرد که مالک شبکه های توزیع برق مشخص شود. او اشاره کرده است که این شرط یکی از مفاد قرارداد در زمینه اختصاص وام بوده است و کشورها آن را باید حتماً اجرا نمایند. ولی پاسخ آخر در هر صورت به مجلس ملی مربوط می گردد که آن نیز به نوبه خود بر این عقیده است که خصوصی سازی شبکه های توزیع برق باید طبق قوانین مجزایی به تحقق پیوندد.

شبکه یک تلویزیون ارمنستان ۷۹/۳/۱۸

• **پس از عضویت ارمنستان در شورای اروپا چشم اندازهای جدیدی باز خواهند شد**

گاگیگ اصلانیان، معاون رئیس مجلس ارمنستان دیروز والتر فچرین سفیر سوئیس در ارمنستان که بمنظور تسلیم استوارنامه خود به رئیس جمهور ارمنستان در کشورمان بسر می برد را بحضور پذیرفت. در این ملاقات ضرورت فعالتر ساختن روابط دو جانبه، بویژه مناسبات پارلمانی، مورد تأکید قرار گرفت. معاون رئیس مجلس خاطرنشان کرد که روابط اقتصادی دو کشور کمی از روابط سیاسی عقب می ماند. آقای اصلانیان ابراز اطمینان نمود که پس از عضویت ارمنستان در شورای اروپا افقهای جدیدی برای فعال شدن روابط دو جانبه و توسعه همکاریهای متقابل سودمند باز خواهند شد. وی همزمان خاطرنشان کرد که ارمنستان در امر اجرای شروط مطروحه از سوی شورای اروپا پیگیر خواهد بود.

هاباستانی هانراپوتیون ۷۹/۳/۱۸

• **کلیتون و پوتین مسئله قره باغ را مورد بررسی قرار داده اند**

بیل کلیتون رئیس جمهور آمریکا در نطق پنجم ژولای خود در دوما دولتی روسیه اعلام نموده است که مسئله حل درگیری قره باغ را با پوتین رئیس جمهور روسیه مورد بررسی قرار داده است. وی درنطق خویش اشاره نموده است که « بسیار خوشحال هستم که من و پوتین رئیس جمهور روسیه مجدداً مسئولیت کمک به حل درگیری قره باغ را به عهده گرفته ایم ». بر حسب اطلاعاتی که روزنامه «آزگ» دریافت نموده است دو رئیس جمهور فقط با بیان یک جمله به مسئله قره باغ اکتفا کرده اند.

آزگ ۷۹/۳/۱۸

• **دراپروان دفتر OSCE دایر خواهد شد**

روی ریو مسئول دفتر سازمان همکاری و امنیت اروپا دراپروان به اطلاع رساند که درواسط ژوئیه وزیر امور خارجه اطریش برای سفر یک روزه وارد ایروان خواهد شد. جهانیان انتظار میرود که در سپتامبر سالجاری سمیناری با مشارکت کشورهای اروپائی و منطقه پیرامون مسائل امنیتی و ثبات برگزار شود. مسئول دفتر اظهار داشت که اروپا به امنیت و ثبات منطقه اهمیت میدهد لذا OSCE مایل است که بررسیها با مشارکت کشورهای منطقه صورت گیرند. دفتر سازمان همکاری و امنیت اروپا و روسای مجلس ملی در رابطه با طرح این قوانین بتوافق رسیده اند. در حال حاضر در راستای بهبود قانون انتخابات و شکل گیری نهاد حمایت از حقوق بشر اقداماتی بعمل می آیند. در دفتر OSCE گروه کاری بمنظور هماهنگی کمک از سوی جامعه بین المللی در راستای مبارزه بر علیه رشوه خواری با مشارکت

سازمانهای بین المللی از جمله نمایندگان سفارتخانه های آمریکا، آلمان و فرانسه در ایروان، بانک جهانی و صندوق بین المللی پول تشکیل شده است. به گفته روی ریو دفتر میتواند در مسأله اعزام کارشناسان اروپائی جهت کمک به مجلس و دولت مساعدت نماید. پیش بینی میشود که مسئول دفتر OSCE پس از تصویب برنامه دولت جدید در مجلس با نخست وزیر ارمنستان ملاقاتی انجام دهد.

هاباستانی هانراپوتیون ۷۹/۳/۱۹

• **سفیر کامبوج رونوشت استوارنامه خود را به وزیر امور خارجه تسلیم کرد**

رژ کنگ سفیر کامبوج تصویر استوارنامه خویش را به وارتان اوسکانیان وزیر امور خارجه جمهوری ارمنستان تقدیم نمود. وزیر امور خارجه بعد از تبریک سمت جدید سفیر کامبوج گفت: اکنون سوابق جدیدی برای ایجاد روابط دو کشور و پیشرفت روابط اقتصادی بوجود می آید. در طی صحبت به سرنوشت تلخ دو کشور اشاره گردید و روابط اقتصادی و کشاورزی نیز بسیار مهم قلمداد گردید.

شکه آ+ ۷۹/۳/۲۰

بین المللی

• زنان، قربانی بی بندوباری مردان هستند. گروه بین المللی: سازمان ملل اعلام کرد: اکنون در آفریقا شمار زنان مبتلا به ویروس ایدز بیشتر از مردان است. دو سوم جمعیت بی سوادان جهان را زنان تشکیل می دهند و بیش از ۷۰٪ زنان در فقر زندگی می کنند.

به گزارش سی. ان. ان، سازمان ملل افزود: سود جویان سالانه ۸ میلیارد دلار از راه قاچاق زنان و دختران پول به جیب می زنند. «کوفی عنان» دبیر کل سازمان ملل در همایش زنان در نیویورک قاچاق زنان را عمل شرم آوری خواند که قدمتش به دورانهایی که باز می گردد ولی اکنون بلایی جهانی شده است.

«عنان» گفت: از رهبران جهان می خواهد برای مقابله با گسترش ایدز در نشست هزاره در ماه سپتامبر شرکت کنند. این بیماری دهها هزار مادر جوان را مخصوصاً در جنوب آفریقا قربانی می کند. اکنون شمار زنان آلوده به ویروس ایدز در آفریقا بیشتر از مردان آلوده است، اما «آدرین جرمین» رئیس ائتلاف بین المللی بهداشت زنان گفت که علت این گسترده بی بندوباری یا بی اطلاعی زنان آفریقایی از این بیماری نیست، بلکه بی بندوباری مردان عامل آن است. او گفت عامل اصلی قاچاق زنان و رشد سریع ایدز در میان آنها هوسرانی مردان است.

جرمین گفت: اگر قرار است به این مسأله رسیدگی کنیم، باید به هر دو طرف معادله پردازیم. نخست باید خود را در به رسمیت شناختن حقوق زنان متعهد کنیم و بعد مردان را در قبال رفتارشان با زنان مسئول بدانیم.

• **خشونت علیه زنان**

مسأله خشونت علیه زنان مذاکره بر سر تنظیم سندی در این مورد را با مشکل روبرو کرده است. نمایندگان ۱۸۰ کشور جهان اختلاف نظر دارند که مصادیق خشونت علیه زنان نظیر ضرب و شتم همسران، قتل زنان به عنوان حفظ آبرو و سقط جنین دختران نقض حقوق بشر است و باید با آن برخورد قانونی شود.

«مری رایبنسون» کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل گفت: چند کشوری که مایل به پیشرفت ما در این زمینه نیستند، نفوذ زیادی دارند و این یک معضل است زیرا دستاوردهای کنونی متزلزل است.

• **استمرار مشکلات با وجود پیشرفتهای حاصل شده**

آمار و ارقام سازمان ملل تصویری ناامید کننده از پیشرفتهای حاصل و مشکلات باقیمانده ارائه می کند. اکنون زنان کمتری حین زایمان می میرند، اما مرگ و میر ناشی از بارداری از منطقه ای به منطقه دیگر متفاوت است. این رقم در آفریقا یک مرگ در ۱۶ بارداری، در آسیا یک در ۶۵ و در اروپا یک در ۱۴۰۰ است. امروزه دختران بیشتری به آموزش و پرورش دسترسی دارند، اما در ۲۲ کشور آفریقایی و ۹ کشور آسیایی نام نویسی از دختران برای مدارس ابتدایی و راهنمایی کمتر از ۸۰٪ ثبت نام از پسران است و تقریباً دو سوم بیسوادان جهان زن هستند.

• **دیدار رهبران اتحادیه اروپا با پوتین**

گروه بین المللی: ولادیمیر پوتین رئیس جمهوری روسیه در نخستین دیدارش با رهبران اتحادیه اروپا اعلام کرد اروپا «اهمیتی حیاتی» برای روسیه دارد.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، پوتین گفت: روسیه اهمیتی حیاتی برای مناسباتش با اروپا قایل بوده است و خواهد بود. روسیه به واسطه وضعیت جغرافیایی، فرهنگی و تمایزش به همگرایی اقتصادی کشوری اروپایی بوده است و خواهد بود. هیأت عالی رتبه اتحادیه اروپا متشکل از آنتونیو گوترس نخست وزیر پرتغال که کشورش ریاست دوره ای اتحادیه را به عهده دارد، رومانو پرودی رئیس کمیسیون اروپا و خاویر سولانا رئیس سیاست خارجی اتحادیه اروپا بود. اتحادیه اروپا امیدوار است به کمک این نشست یک روزه مناسباتش مخصوصاً در زمینه اقتصادی را با روسیه تقویت کند. گوترس گفت که این اتحادیه ۱۵ عضوی روابطش با مسکو را عنصر مهم تشکیل

اروپایی مشترک می‌داند. مسائلی مانند جنگ چین و مخالفت روسیه با گسترش اتحادیه اروپا به سوی شرق و تمایل این کشور برای رفع محدودیت های تجاری با اروپا توسعه مناسبات طرفین را کند کرده است.

(ایران ۲۰۰۰/۵/۳۰)

• یکن در صدد آغاز مسابقه تسلیحاتی جدید است

گروه بین الملل - چین هشدار داد چنانچه به تقاضای آمریکا معاهده منع موشکهای بالستیک اصلاح شود، مسابقه تسلیحاتی جدیدی آغاز خواهد شد.

به گزارش آسوشیتدپرس، سخنگوی وزارت خارجه چین گفت: پابندی به معاهده منع موشکهای بالستیک مصوب ۱۹۷۲ با توازن و ثبات استراتژیک سازگاری دارد. ژانگ جیو گفت: هر گونه تلاش برای اصلاح این معاهده یا عدول از آن نه تنها روند خلع سلاح اتمی را تهدید می کند بلکه بنیان منع تکثیر تسلیحات هسته ای را از بین می برد و مسابقه تسلیحاتی جدیدی از جمله رقابت تسلیحاتی در فضا را آغاز می کند.

ژانگ گفت: ما از موضع روسیه برای حفظ کارایی و یکپارچگی معاهده مذکور دفاع می کنیم. اظهارات وی پس از آن منتشر می شود که بیانیه ای که بعد از ملاقات رییسان جمهوری آمریکا و روسیه انتشار یافت احتمال تغییر معاهده منع موشکهای اتمی را باز گذاشت.

(ایران ۲۰۰۰ / ۱۶/۷)

• تمایل آمریکا بر ایجاد دفتر تجاری در مناطق کردنشین ترکیه

آنکارا - خیرگزاری جمهوری اسلامی: «مارک پریس» سفیر آمریکا در آنکارا در دیدار با «بولنت اجویت» نخست وزیر ترکیه گفت: واشنگتن خواستار تأسیس یک دفتر تجاری در شهر کردنشین دیاربکر ترکیه است.

روزنامه «رادیکال» به نقل از منابع دیپلماتیک نوشت: پریس، در این دیدار گفت: بازرگانان و تجار آمریکا به توسعه تجارت با مناطق کردنشین ترکیه تمایل دارند.

پریس، این تقاضا را در دیدار از مناطق کردنشین ترکیه در شهر دیاربکر نیز مطرح کرد، ولی استاندار این استان خواستار کسب مجوز از وزارت امور خارجه ترکیه شد.

رادیکال نوشت: برخی از اعضای دولت نیز با عنوان این که تشکیل دفتر بازرگانی آمریکا در آینده موجب سوء استفاده آمریکا از این دفتر خواهد شد با آن مخالفت می کنند.

«مارک پریس» سفیر آمریکا در آنکارا، جندی پیش یک سفر زنجیره ای به مناطق کردنشین شرق و جنوب شرقی ترکیه داشت.

پریس گفت: در این سفر، راه های گسترش مناسبات تجاری بازرگانان آمریکایی با تجار این مناطق را بررسی کرده است. سفر وی با اعتراض برخی محافل ملی گرا و اسلامگرای این کشور، رو به رو شد.

• پوتین خواستار برقراری روابط نزدیکتر بین روسیه و اتحادیه اروپا شد

گروه بین الملل - ولادیمیر پوتین رییس جمهوری روسیه خواستار برقراری روابط نزدیکتر بین کشورش با اتحادیه اروپا شد، اما هشدار داد که عضویت زود هنگام دیگر جمهوریهای شوروی سابق در این اتحادیه می تواند اقتصاد اروپا را مختل کند.

• سخنان بیل گیتس در باره عصر اینترنت

گروه بین الملل - بیل گیتس رییس مایکروسافت با ترسیم دیدگاههایش در باره آینده فن آوری اطلاعات اعلام کرد که در عصر اینترنت و فن آوری دیجیتال کارایی اقتصادی جهان ۲۵٪ افزایش خواهد یافت.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، گیتس در گنگره جهانی فن آوری اطلاعات در تایپه گفت: اینترنت سودآوری را افزایش خواهد داد و اقتصاد را کارآمدتر خواهد کرد و پایه تجارت را از کاغذی به دیجیتالی تغییر خواهد داد.

او ادعا کرد که اقتصاد قدرتمند آمریکا گواه برتریهای اقتصادی اینترنت است. گیتس افزود: نوآوری در رایانه های شخصی، سیستمهای نرم افزاری و دستگاههای جدید، اینترنت را از یک شبکه ارائه اطلاعات به یک سکو تبدیل خواهد کرد.

• طراح آمریکایی کودتای ۲۸ مرداد در گذشت

کریمت روزولت مأمور سیا که در سال ۱۳۳۲ با طراحی کودتای ۲۸ مرداد موجبات سرنگونی حکومت ملی دکتر مصدق و بازگشت شاه به قدرت را فراهم کرد پنجشنبه گذشته در ۸۴ سالگی در شهر کاکیسویل در ایالت مریلند آمریکا در گذشت.

روزنامه واشنگتن پست روز جمعه با اعلام این خبر مطلب نسبتاً مفصلی را در باره زندگی روزولت و چگونگی ایفای نقش وی در کودتای ۲۸ مرداد درج کرد. بر اساس این گزارش، در سال ۱۳۳۱ انگلیسیها با کریمت روزولت تماس گرفتند و از او خواستند طرحی برای سرنگونی دولت مصدق تهیه کند. این طرح نهایتاً در اوایل تیر ماه ۱۳۳۲ تصویب شد و روزولت فرماندهی عملیاتی کودتا را بر عهده گرفت. وی از طریق بیروت و بغداد

عازم تهران شد و در آنجا با دو مأمور ایرانی به نامهای مستعار «پسر خندان» و «موسیقیدان دیوانه» تماس گرفت و ترتیب حمایت افسران نظامی و تظاهر کنندگان را از کودتا داد. روزولت، پنهانی با شاه ملاقات کرد و به وی اطمینان داد که در این عملیات آیزنهاور رئیس جمهوری آمریکا و چرچیل نخست وزیر انگلیس از وی حمایت می کنند.

کریمت روزولت در یک هفته پیش از کودتا فضل الله زاهدی را که شاه به عنوان جانشین مصدق تعیین کرده بود، در ماشین خود پنهان کرد و به منزل یکی دیگر از مأموران سیا برد که امن بود. شاه تا ۲۵ سال بعد از کودتا بر اریکه سلطنت بود تا اینکه انقلاب اسلامی او را از تخت طاووس پایین کشید. روزولت که از نوادگان روزولت رئیس جمهوری پیشین آمریکا بود، در مراسمی سری در کاخ سفید نشان دریافت کرد.

روزولت سراسر عمر حرفه ای خود را به عنوان کارشناس امور خاورمیانه خدمت کرد و در سال ۱۳۳۹ از سیا خارج و وارد کارهای خصوصی شد.

(همشهری ۷۹/۳/۲۳)

علمی

• ناپسامانی پزشکی در آمریکا واشنگتن - کارشناسان آمریکایی اعلام کردند ضعف سیستم واکسیناسیون عمومی در کشور آمریکا موجب مرگ ۷۰ هزار نفر در سال می شود که بیشتر آنها بزرگسالان هستند.

بیشتر این افراد بر اثر ابتلا به سرما خوردگی، ذات الریه و هیپاتیت B جان خود را از دست می دهند. در حال حاضر تنها ۷۹٪ از کودکان آمریکایی در طرح ملی واکسیناسیون شرکت می کنند و تا سن ۲ سالگی همه واکسن های لازم را تزریق می کنند. علت اصلی این امر ناهماهنگی شدید در طرح ملی واکسیناسیون آمریکاست که مردم این کشور قربانی آن می شوند.

• قدرت تفکر به یاری افراد فلج خواهد آمد

واشنگتن - پژوهشگران آمریکایی با ابداع یک روش استثنایی به کمک بیماران فلج شناخته اند. در این روش افراد فلج تنها با فکر کردن می توانند کارهای خود را انجام دهند.

این روش به کمک مهندسی و عصب شناسی ابداع شده است و افراد فلج می توانند افکار خود را به یک دست مصنوعی انتقال دهند و این دست مصنوعی کارهای آنها را انجام دهد.

در حال حاضر این دستگاه روی میمونها آزمایش شده و نتیجه آن موفقیت آمیز بوده است و پژوهشگران امیدوارند تا ۵ سال آینده آن را روی انسان نیز آزمایش کنند.

به گفته پژوهشگران این دستگاه با جراحی روی بدن انسان و قرار دادن دهها هزار الکتروود برای خواندن علایم سلولهای عصبی و کشت یک مایکرو چیپ پولیمر در بدن عمل خواهد کرد.

• رژیم غذایی مناسب برای افراد مبتلا به بیماری قند

لندن- پژوهشگران انگلیسی اعلام کردند استفاده از یک رژیم مناسب شامل گیاهان و سبزی ها خطر بروز دیابت نوع دوم را کاهش می دهد. به گفته این پژوهشگران مبتلایان به دیابت نوع اول تنها با تزریق انسولین می توانند دوره درمان را طی کنند، اما افرادی که به دیابت نوع دوم مبتلا می شوند با رعایت رژیم های غذایی مناسب می توانند درمان شوند. رژیم غذایی این افراد شامل گیاهان فیبردار و هیدرات های کربن و غذاهای کم چربی است. این افراد باید تنها ۱۰٪ از غذای روزانه خود را به منشاء حیوانی و حداکثر ۳۰٪ از آن را به چربی اختصاص دهند. در مقابل، ۴۰٪ از غذای روزانه شامل میوه جات و سبزی های تازه می شود. سبزیجات برای این افراد بسیار مناسب است. حتی بیماران مبتلا به دیابت نوع اول نیز با رعایت این رژیم غذایی نتایج خوبی به دست خواهند آورد.

• هشدار به معتادها

واشنگتن- پژوهشگران آمریکایی اعلام کردند افراد سیگاری و الکلی بیش از دیگران در خطر جهش ژنی و ابتلا به سرطان قرار دارند. به گفته این پژوهشگران ابتلا به سرطان ریه در افراد الکلی که سیگار هم می کشند ۵ برابر افرادی است که تنها سیگار می کشند. تحقیقات گسترده این پژوهشگران نشان داده است که استفاده توأم سیگار و الکل موجب ایجاد تغییراتی در ژن ها به ویژه ژن «پی-۵۳» می شود و خطر ابتلا به سرطان ریه را نیز افزایش می دهد.

• تاریخچه ایدز

واشنگتن- پژوهشگران آمریکایی اعلام کردند ویروس ایدز در دهه ۱۹۳۰ میلادی از یک عفونت خوش خیم به یک ویروس مهلک انسانی تبدیل شده است.

ویروس «اچ. آی. وی» که عامل بیماری ایدز است ابتدا به صورت ویروس «اس. آی. وی» در بدن شامپانزه های جنوب غربی آفریقا وجود داشته است. این ویروس پس از ورود به بدن انسان به صورت ژنتیکی به ویروس مهلک «اچ. آی. وی» تبدیل شده است. این ویروس ابتدا تنها در دهکده های دور دست آفریقا وجود داشت. اما هنگامی که افراد آلوده به ویروس ایدز در این مناطق زندگی خود را رها کردند و به نقاط دیگر جهان سفر نمودند، این ویروس جهانی شد و به یک معضل جهانی مبدل گردید.

• مصرف سیگار ترمیم زخمها را عقب می اندازد

در افراد سیگاری محل جوشگاه و بخیه جراحی عریض تر از افراد غیر سیگاری است و شیوع ریزش مو در محل جراحی بیشتر است.

علت این امر وجود ۴۰۰۰ نوع ماده سمی در سیگار می باشد که مهمترین آنها، نیکوتین است. این ماده مسئول تنگی عروق و کاهش گردش خون لازم در بافت، جهت ترمیم سریعتر زخم می باشد. از طرف دیگر محتویات تنگی عروق محیطی باعث مهار عصبی، ضمن تشدید تنگی عروق محیطی باعث مهار روند ترمیم زخم می شود، بعلاوه سیگار با کاهش اکسیژن و افزایش دی اکسید کربن در خون و همینطور افزایش غلظت خون و کاهش الیاف هم بندی ترمیم کننده، باعث تأخیر در ترمیم و بهبودی زخم های می گردد.

کشیدن یک عدد سیگار، عروق پوست را تا ۹۰ دقیقه بعد تنگ نگاهداشته و گردش خون شست دست را ۲۵٪ کاهش می دهد. ۱۰ دقیق سیگار کشیدن، کاهش اکسیژن به مدت یکساعت در بافت را به همراه دارد و به این ترتیب کسی که روزانه یک پاکت سیگار مصرف می کند قسمت اعظم روز خود را در فقر اکسیژن بسر می برد.

معاونت امور درمان و دارو وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

• گیاهخواری خطر بروز سرطان پروستات را کاهش می دهد

تهران- واحد مرکزی خبر: پژوهشگران می گویند: افرادی که گیاهخوار هستند، کمتر به سرطان پروستات دچار می شوند. محققان مرکز تحقیقات سرطان «امپریال» در اسکفورد می گویند، نتایج مطالعات آنان حاکی از آنست که رژیم غذایی بدون گوشت و فرآورده های لبنی، خطر بروز سرطان کشنده پروستات را کاهش می دهد.

محققان با مطالعه ۶۹۶ مرد دریافتند که ماده ای به نام عامل رشد شبیه به انسولین نوع یک در خون افراد گیاهخوار کمتر است. نتایج مطالعات قبلی نشان داده بود که «ای. جی. اف» نقش مهمی در بروز سرطان پروستات ایفا می کند.

سرطان پروستات دومین سرطان شایع در انگلستان است و این بیماری سالانه ۹۵۰۰ مرد را در انگلستان از بین می برد.

• توفان خورشیدی و تأثیر آن بر زمین

مسکو- دانشمندان روسی اعلام کردند هفته گذشته توفانی در خورشید روی داد که یکی از شدیدترین فعل و انفعالات مغناطیسی ۲ دهه گذشته در منظومه شمسی به شمار می رود. به گفته این دانشمندان توفان خورشیدی اخیر در واقع حبابهایی از گاز با بار الکتریکی است که از کره آتشین خورشید فوران کرده است و تأثیر آن در میدان

مغناطیسی زمین می تواند بارهای الکتریکی شدیدی ایجاد کند.

دانشمندان معتقدند این توفان خورشیدی بوضعیت جسمانی ساکنان زمین به ویژه افرادی که به بیماری های قلبی و فشار خون مبتلا هستند تأثیر خواهد گذاشت و علاوه بر آن در کار ماهواره ها و برنامه های تلویزیونی اختلال ایجاد خواهد شد و حتی ممکن است منجر به قطع شبکه های برق گردد.

دانشمندان روسی و آمریکایی برای مقابله با ضایعات ناشی از این حادثه طبیعی خود را آماده کرده اند و برای رفع هر گونه مشکل در ارتباط با آن آمادگی دارند.

• فرضیه جدید در باره میگرن

واشنگتن- پژوهشگران آمریکایی فرضیه تازه ای برای سردردهای میگرنی مطرح کرده اند. به گفته این پژوهشگران سردردهای میگرنی علت عروقی و روانی ندارد بلکه نوعی بیماری مغزی است که بر اثر تخلیه بارهای الکتریکی سلولهای عصبی در بخش پشتی مغز و در پی تحریک با برخی محرک ها روی می دهد و موجب می شود جریان با سرعت کم در قسمت عقب مغز ایجاد شود و به آهستگی در تمامی مغز گسترش یابد. نور، بی خوابی، برخی غذاها، تغییرات هورمونی به ویژه استروژن، مسائل ژنتیکی و وراثت از جمله محرک هایی هستند که موجب سردردهای میگرنی می شود.

در حال حاضر داروهای بسیاری برای درمان سردردهای میگرنی موجود است، اما هیچ یک از آنها قطعی نیست. پژوهشگران با این فرضیه جدید در نظر دارند آستانه تحریک پذیری سلول های عصبی را افزایش دهند تا از ایجاد این گونه سردردها جلوگیری کنند. میگرن در واقع سردردهای شدید و ضربان داری است که معمولاً در یک نیمه سر احساس می شود و گاهی با تهوع و استفراغ همراه است.

• فشارهای عصبی مادران و تولد زود هنگام نوزاد

واشنگتن- پژوهشگران آمریکایی اعلام کردند فشارهای عصبی مادران در سه ماهه نخست بارداری موجب تولد زود هنگام نوزاد آنها خواهد شد.

به گفته پژوهشگران بروز فشارهای عصبی در سه ماه اول دوره بارداری موجب ایجاد مشکلات روحی و روانی در مادران می شود و همین امر بیشترین تأثیر را در تولد زودرس نوزادان در پی دارد. این فشارهای عصبی می تواند تولد نوزاد را تا ۲ هفته جلو بیندازد. تحقیقات پژوهشگران برای یافتن چگونگی ارتباط بین فشارهای عصبی ماههای نخست بارداری مادر و تولد زود هنگام نوزاد ادامه دارد.

• ارتباط دیابت و اختلالات روانی تغذیه در دختران جوان

تورنتو - پژوهشگران کانادایی اعلام کردند دختران جوان و نوجوانی که به بیماری دیابت مبتلا هستند بیش از دیگران به اختلالات روانی تغذیه مبتلا می شوند. این اختلالات عصبی شامل پرخوری و بی اشتهاهی عصبی است. این پژوهشگران پس از بررسی ۱۴۰۰ دختر ۱۲ تا ۱۹ ساله مبتلا به دیابت و دختران سالم نتیجه گرفتند که این اختلالات روانی در مبتلایان به دیابت ۲ برابر بیشتر از دختران سالم است. تزریق انسولین در مبتلایان به دیابت موجب جمع شدن چربی در بدن و افزایش وزن است. گاهی دختران جوانی که به دیابت مبتلا هستند از تزریق انسولین امتناع می کنند تا اضافه وزن پیدا نکنند و همین امر روند درمان بیماری آنها را مختل می کند.

پزشکان به خانواده هایی که دختران جوان مبتلا به دیابت دارند توصیه کردند در صورت مشاهده رفتارهای غیر عادی همچون امتناع از خوردن غذا، مصرف مهمل یا استفراغ عمدی پس از صرف غذا بلافاصله با روانپزشک مشورت کنند.

• هوای آلوده مردان را نابارور می کند

آخرین یافته های پزشکی نشان می دهد، نقش آلاینده های هوا از قبیل سرب، تأثیر عمده ای در کاهش باروری مردان دارد.

به گزارش روابط عمومی مرکز پزشکی صارم، بر اساس تحقیقی که توسط محققان و پژوهشگران این مرکز در مورد بررسی اثر آلودگی هوا روی باروری مردان به عمل آمده مشخص شده که آلاینده های هوا از قبیل سرب و کادمیوم سبب کاهش تحرک اسپرم مردان می شود.

• انجماد بدن پس از مرگ مغزی

سیدنی - خبرگزاری جمهوری اسلامی: یک شرکت استرالیایی با همکاری شرکتهایی در آمریکا با افرادی که بیماری مغزی دارند، قرارداد منعقد می کند تا پس از مرگ مغزی (قبل از مرگ کامل) بدن آنها را منجمد و در یخچالهای مخصوص نگهداری کنند. آنها امید دارند پس از پیشرفت علم و کشف بیماریشان دوباره به زندگی باز گردند. روزنامه «سیدنی مورنینگ هرالد» نوشت: دو استرالیایی تا کنون منجمد و ۱۷ تن دیگر نیز قرار داد انجماد خود پس از مرگ مغزی را امضا کرده اند.

• افزایش ناهنجاری رفتاری در کودکان آمریکایی

واشنگتن - خبرگزاری جمهوری اسلامی: بر اساس یک گزارش جدید تحقیقاتی، تعداد کودکان آمریکایی که با مشکلات عاطفی و رفتاری دست به گریبان هستند، طی دو دهه اخیر شدیداً افزایش یافته است.

این تحقیق بر اساس نظریات پزشکان اطفال و در مورد بیش از ۲۱ هزار کودک صورت گرفته است. در این گزارش آمده است که از سال ۱۹۷۹ تا ۱۹۹۶ مشکلاتی نظیر کمبود توجه، افسردگی و ناتوانی های یادگیری در آمریکا، بیش از دو برابر افزایش داشته است.

دکتر «کلی کلهپر» از دانشگاه شهر «پیتبورگ» واپسته به بیمارستان کودکان این شهر که این گزارش تحقیقاتی را نوشته، معتقد است که یکی از دلایل افزایش این مشکلات، خانواده های تک اولیایی هستند که در آن فقط یکی از والدین عهده دار پرورش فرزندان خود می باشد. مشروح کامل این گزارش در مجله «پدیاتریکس» چاپ شیکاگو به چاپ رسیده است.

• معیارهای جدید بررسی رشد کودکان

سازمان کنترل و پیشگیری از بیماریها در آمریکا معیارهای جدیدی برای بررسی رشد و نمو کودکان اعلام کرد.

در معیارهای ارائه شده، شاخص توده بدن (بی. ام. ای) نیز در نظر گرفته شده است که این شاخص بر اساس قد و وزن کودک محاسبه می شود و میزان چربی بدن را نشان می دهد.

اکثر والدین با نمودارهای فعلی رشد کودکان آشنا هستند. این نمودارها که تحت عنوان کارت رشد کودک به والدین داده می شود، شامل منحنی هایی است که برای تعیین صدک رشدی کودک از آن استفاده می شود.

برای مثال اگر وزن کودکی در نمودار صدک روی منحنی ۹۰٪ قرار گیرد، بدان معناست که وزن او از ۹۰٪ همسالان خودش سنگین تر است، اما نمودارهای جدید ارائه شده علاوه بر دقت بیشتر دارای شاخص توده بدن است که دست اندرکاران بهداشتی با ارزیابی آن، خطر بالقوه بروز چاقی در کودک را تعیین می کنند.

دکتر «شالایکی» از مسئولان می گوید: شاخص توده بدن علامت خطری است که به والدین هشدار می دهد قبل از سن ۲ سالگی عادات غذایی کودک خود را تغییر دهند، تا کودک مبتلا به مشکل چاقی نشود.

• نکته های پزشکی در باره بیماریهای کودکان

از: دکتر مرتضی روحانی
فصل گرما و بروز تهوع در کودکان با شروع فصل گرما بعضی از کودکان مبتلا به اختلالات گوارشی می شوند. یکی از عوارضی که مادران را به شدت نگران می کند، استفراغ در کودکان است. باید توجه داشت استفراغ واقعی را با بالا آوردن شیر در شیرخواران پرخور یکی ندانیم. بالا آوردن شیر خواران غیر طبیعی نیست و ممکن است بر اثر پرخوری و بخصوص هواخوری و بلعیدن هوا توسط شیر خوار بوجود آید.

گاهی استفراغ همراه اسهال است و بعضی اوقات هم با بروز یک سرماخوردگی، گریپ و شروع یک بیماری عفونی ممکن است استفراغ کودک اولین علامت باشد. یک گوش درد ساده، تورم لوزه سوم تا بیماری هایی مثل مننژیت، آپاندیسیت، پیچ خوردن روده و مسمومیت می تواند با استفراغ توأم باشد. مسأله ای که باید خانواده ها به آن توجه کنند، اینست که هر نوع استفراغ امکان دارد سبب کم شدن آب و املاح بدن کودک شود و این موضوع بسیار جدی است. اگر کودکی دچار استفراغ بود باید به خاطر جلوگیری از آن سعی کرد با دادن مایعات نسبتاً سرد مثل سرم، نوشابه، جای کم رنگ سرد و غیره آب بدن او تأمین شود. اگر استفراغ همراه با درد شکم، سردرد و تب بود، به خاطر جلوگیری از اشتباه باید حتماً او را به پزشک نشان داد ولو این حالت در روز تعطیل و یا در مسافرت باشد. چه ممکن است همین علائم مقدمه شروع آپاندیسیت و یا مسمومیت غذایی بوده و سبب مخاطراتی شود. بعضی از استفراغ های دوران شیرخوارگی به علت بلع هوا توسط شیر خوار است و به این دلیل مادران باید در طرز شیر دادن به طفل و یا ننگ داشتن بطر شیر (چنانچه کودک با شیر گاو یا خشک تغذیه می شود) دقت کامل کنند که کودک هوا را وارد معده نکند. گاهی هم حساسیت به شیر (غیر از شیر مادر) منجر به استفراغ طفل شیرخوار می شود. خوردن غذاهای مانده و تقلبات مختلف مثل بعضی شیرینی های خامه دار، شکلات های کهنه، ساندویچ های تهیه شده با مواد غذایی فاسد، بستنی های ناشناخته و فروخته شده توسط افراد دوره گرد، سبب بروز مسمومیت کودک در سنین دوم کودکی و نوجوانی می شوند و اولین علامت آنها استفراغ است. در هر صورت در موارد جدی باید کودک بیمار تحت معاینه قرار بگیرد تا علت استفراغ او معلوم و درمان شود و تا رسیدن طفل به مرکز درمانی کودک باید فقط از نوشابه ها و مایعات استفاده کند و هرگز نباید به او خود سرانه داروهای ضد استفراغ داده شود.

• تأثیر قهوه در افراد مبتلا به فشار خون

واشنگتن - پژوهشگران آمریکایی اعلام کردند افرادی که فشار خون بالا دارند به هنگام هیجان باید از مصرف قهوه خودداری کنند. زیرا در این حالت مصرف قهوه حال آنها را وخیم تر خواهد کرد. گروهی معتقدند که مصرف قهوه هنگام بروز هیجانات، آنها را تسکین می دهد، اما این افراد باید توجه داشته باشند اگر به فشار خون بالا مبتلا هستند، باید در این مواقع از مصرف قهوه جدا خودداری کنند. بعضی نیز اعتقاد دارند که بدنشان در برابر مصرف قهوه ایمن شده است و بر اثر مصرف طولانی قهوه اثرات مضر آن در بدن آنها مشکلی ایجاد نمی کند، اما این باور نیز اشتباه است. تحقیقات پژوهشگران نشان داده است که مصرف یک فنجان قهوه، تا ۱۲ ساعت فشار خون بالاتر از حد معمول باقی می ماند. ■

گفت و گو با

ادوارد حق وردیان

نویسنده و مترجم

س- لطفاً خود را برای خوانندگان نشریه معرفی کنید.

ج- ادوارد حق وردیان هستم، متولد ۱۹۵۲ میلادی در تهران، از سال ۱۹۷۰ تا کنون ساکن ارمنستان هستم، تحصیلات ابتدایی را در تهران در مدارس آراکس، دانایی و آبوویان و کلاس یازدهم را در مدرسه علوم گذراندم. ازدواج کرده و دارای دو فرزند دختر، به نامهای لیلیت و یوا هستم.

س- لطفاً شرح مختصری از خودتان بعد از ترک ایران بفرمایید.

ج- در سال ۱۹۷۰ در شهر اچمیادزین دیپلم گرفتم. در سال ۱۹۷۱ وارد مدرسه هنر ایروان در رشته مجسمه سازی و کنده کاری شدم. در سال ۱۹۷۳ به خدمت سربازی احضار و در سال ۱۹۷۵ به پایان بردم.

از سال ۱۹۷۷ تا ۱۹۸۴ در استودیوی فیلمسازی ارمنستان مشغول بوده، سپس در موزه کشاورزی و از ۱۹۹۰ رئیس هیئت تحریریه ماهنامه کودک و نوجوان آقیبور «چشمه»، از ۱۹۹۵ عضو انجمن نویسندگان ارمنستان و مسئول بخش ترجمه ماهنامه «نوردار» ارگان این انجمن هستم.

س- حضور شما در تهران به چه انگیزه ای است؟

ج- به دعوت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در ارمنستان به مدت یک هفته، برای شرکت در سیزدهمین نمایشگاه بین المللی کتاب آمده ام.

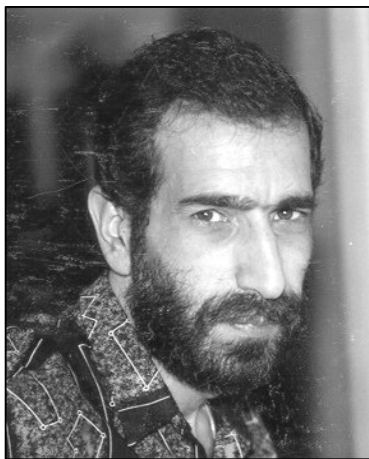
س- چند بار در ایران حضور داشته اید؟

ج- از سال ۱۹۹۰ به بعد، جمعاً سه بار.

س- وقتی برای نخستین بار، به سرزمینی که در آن تولد یافتید، باز گشتید، چه احساسی داشتید؟

ج- در شهر مفری منظر ماشینی بودیم که از ایران بیاید و با کسانی دیگر از مرز بگذریم. ۲۵ دسامبر بود و رود ارس گل آلود و سیل آسا در

حرکت بود، این وضعیت، با حالت در انتظار

من، وضعیتی غم انگیز را ایجاد و آتش و شوق دیدار را تیزتر کرده بود.

س- بیشترین علاقه و دل بستگی شما چیست؟ ج- ادبیات و ترجمه.

س- شیفنگی شما بیشتر به نظم است یا نثر؟ ج- علاقه وافر به ادبیات منظوم (شعر) دارم.

س- از نوشته ها و ترجمه هایتان بگویید.

ج- با دفتر شعری به نام «۴ آوریل» شروع کرده ام، تا کنون آثار بوف کور از صادق هدایت و تولدی دیگر از فروغ فرخزاد را هم اخیراً ترجمه و چاپ کرده ام که بسیار مقبول افتاده و نایاب شده است و بسیاری از شاعران و نویسندگان ارمنی فروغ را می شناسند و قطعاتی از هوشنگ گلشیری و غلامحسین ساعدی در ماهنامه «گارون» و «آقیبور» ترجمه و منتشر شده است، و ترجمه «عدل» از صادق چوبک همچنین نوشته «دیگته» و قطعه ای از «عزاداران بیل» کار غلامحسین ساعدی و «خواب سنگین شیخ خزعل» از اصغر عبدالهی را نیز در «گارون» که ماهنامه ای ادبی است به چاپ رسانیده ام.

س- از چه زبانهایی ترجمه کرده اید؟

ج- از فارسی.

س- از کارهای آینده خود بگویید.

ج- در آینده ای نزدیک ۵ مجموعه از اشعار و ۲ منظومه از سهراب سپهری تحت عنوان «حجم سبز» به چاپ خواهد رسید. همچنین مجموعه نمایشنامه هایی از غلامحسین ساعدی و

نادر ابراهیمی و داستانهایی از نویسندگان معاصر

ایرانی، چون نادر ابراهیمی، ر. دهقان و صمد بهرنگی نیز آماده چاپ است.

س- به چه نویسندگان و شعری از میان معاصرین ارمنی توجه دارید؟

ج- از میان نویسندگان ۱۵ سال اخیر، خانم ویولت گریگوریان و آقایان خاچیک مانوکیان، هراچیا ساروخان، آرمن داوتیان در ادبیات منظوم و در زمینه نثر، لئون خجویان، گورگن خانجیان و ساموئل مگردیچیان.

س- به نظر شما چگونه باید جوانان ارمنی را به عرصه فرهنگ و ادبیات ارمنی کشید؟

ج- ابتدا بایستی درک مجسمی از ارزش های مشترک ملی و

فرهنگی داشت، دوم، با دخالت ندادن منافع حزبی و گروهی در این گونه تشکل های فرهنگی فضای حاکم را کاملاً فرهنگی کرد تا همه از هم بیاموزند.

س- در مورد نشریات ارمنی ایران چه می گوئید؟

ج- خوشحالم که نشریاتی از جمله «لوئیس» و «آپاگا» منتشر می شوند و به ارتقاء سطح فرهنگ جامعه ارمنی و ایرانی کمک می کند.

«لوئیس»- از اینکه در این گفت و گو شرکت کردید خوشحالم و تشکر می کنیم. حق وردیان- من هم خوشحالم و تشکر می کنم. پایدار باشید. ■

داستانهای کوتاه

از

در نیک دمیرچیان

ترجمه:

کارو سارکسیان

۱- عکس

از شهرستان کوچکی می‌گذشتم. گفتم بروم به یکی از آشناهای قدیمی‌ام که خانمی عکاس بود سر بزنم. او از روزگار شورانگیز نوجوانی‌ام یکی از دوستان صمیمی من بود. هوای آن روز، ابری و گرفته بود، از آن روزهایی که آدم دنبال گوشه‌ای دنج و خودمانی می‌گردد. وقتی وارد اتاق انتظار عکاسخانه دوستم شدم، او با لبخندی مهربان و صمیمی به استقبال آمد و با سلامی آهسته، که گرما و آرامش می‌بخشید، گفت: ((همین الان می‌آیم تا حسابی گپ بزنیم. فعلاً یک دقیقه مرا ببخشید!)). بعد بیرون رفت. من منتظر ماندم.

اتاق کوچکی بود، با نوری ملایم و آرام. عکس‌های زیبایی که دوست خوش سلیقه‌ام گلچین کرده بود، از دیوار اتاق به نرمی نگاه می‌کردند و سکوت اتاق را از زندگی لبریز می‌ساختند. یکی از عکس‌ها توجهم را جلب کرد. عکس زن جوانی بود که نمی‌دانم زیبا بود یا خیر. اما هر چه بیشتر و دقیقتر نگاهش می‌کردم، بیشتر مجذوب آن می‌شدم. هم زنانه بود و هم مثل عقاب، مفرور. سرش را کمی رو به بالا گرفته بود و نگاه می‌کرد. اما چیزی که بیش از همه مرا شیفته خود می‌کرد، صمیمیت و همدلی خاص آن بود.

پیش خود فکر می‌کردم که با او می‌توان در برابر همه نامایمات زندگی تاب آورد. با او می‌توان کار و کوشش کرد و فراز و نشیبهای زندگی را درنوردید. با او

می‌توان دنیا را عمیقاً درک کرد. هیچگاه اندوه نمی‌تواند به دل ما راه یابد، چون که او خود یکپارچه شور و شادی است... چه می‌شود اگر با او آشنا شوم؟... ها؟...

وقتی دوست من داخل شد، من همانطور که به عکس خیره شده بودم برخاستم و به طرف دیوار رفتم.

- این عکس کیست؟

- این؟ آیا نظرت را جلب کرده؟

- بله! به جرات می‌توان گفت که چهره فوق‌العاده‌ای است. چه شخصیتی!

- بله، شخصیتی والا، و انسانی با محبت. یکی از آن انسان‌های واقعی و کمیاب

...

- و زیبا!

- بله! ... اما... اما افسوس که سال پیش درگذشت ...

- آخ! ... او دیگر زنده نیست...

۲- ندای پارتیزان

فاشیست‌ها پارتیزانی را دار می‌زدند. کل اهالی قصبه را به زور قنداق تفنگ در میدان جمع کرده بودند، تا آنها ببینند و بترسند و از فاشیست‌ها اطاعت کنند. مردم نگاهشان را به زیر انداخته بودند تا طناب کلفت آویخته از درخت را که مثل مار چنبره زده و آویزان شده بود

نبینند. پارتیزان را آورده در زیر آن ایستاده بودند.

پارتیزان، با اندوه و غرور به مردم نگاه می‌کرد. او از این که دستگیر شده بود ناراحت بود، اما از مرگ نمی‌ترسید. خوب، این هم کار است، در اینجا هم باید کاری کرد. و پارتیزان دست به کار شد. و در حالی که حلقه را به گردنش می‌انداختند تا صندلی را از زیر پاهایش بیرون بکشند، او شعله‌ور شد و رگهای گردنش بیرون جهید و چشمان آتشین خود را به جمعیت دوخت و فریاد زد: - انتقام مرا بگیرید!

سکوت میدان سنگین‌تر شد. اما ناگاه این سکوت شکست و از اعماق آن فریادی بیرون جهید:

- انتقام می‌گیریم!

فاشیست‌ها به هم ریختند. همگی به سوی صدا هجوم بردند و با لحنی زشت و تهدید آمیز عریده زدند: - کی بود؟ کی بود؟

فریاد او خاموش شده و خود در انبوه جمعیت گم شده بود. به دنبالش گشتند، اما مگر می‌توان او را یافت؟ او در قلب بزرگ سراسر اوکراین پنهان است. بروید پیدایش کنید!

۳- قلب بزرگ

آقای گاوریلی و همسرش که ساکن مسکو هستند، کاشفان برجسته‌ای نبودند. آقای گاوریلی دکترای علوم نداشت. او یک حسابدار ساده کارخانه بود. خانمش هم خانه دار بود. آنها در گذشته فرزندی داشتند که زود هنگام مرده بود. پس بدون فرزند زندگی کردند و پیر شدند. زندگی آنها مثل دشت خشک پاییزی شده و باد سرد شمالی وزیدن آغاز کرده بود. اکنون نهایت سالخوردگی و غصه و مرگ، انتظار آنها را می‌کشید. هیچ چاره‌ای برای پیشگیری از آن وجود نداشت. مگر می‌توان پیری و مرگ را چاره کرد؟ شاید بعدها دانشمندانی فوق

نابغه بتوانند این ناممکن را نیز کشف کنند، اما ...

اما آقای گاوریلی و همسرش راه درمان سالخورده‌گی و مرگ را کشف کردند. آیا شما فکر می‌کنید که کشف آنها نوعی ویتامین بود یا آب معدنی یا معجونی خاص؟ خیر، هیچکدام!

آنها کودکان یتیم قربانیان جنگ را به فرزندگی پذیرفتند. اول یک نفر بود. او همچون گل برف نویدبخش بهاران شد. بعد به دنبال او بنفشه آمد و گل‌های دیگر. پشت سر هم شش کودک آمدند و خانه را چنان با عطر و گرمای بهاری پر کردند که پیری و مرگ جرات تعرض را از دست دادند.

اتاق‌های سوت و کور از جیک جیک پرندگان پر شدند. همه جا آواز بود و بازی و خنده. یکی نقاشی می‌کرد، یکی می‌نواخت و یکی دیگر با عروسکش بازی می‌کرد. بقیه هم روی زانوهای مادر بزرگ نشسته گرم صحبت و قه قه خنده و شوخی بودند. حالا دور تا دور میز نشستند. همگی زیبا، باهوش و شاداب. چه بچه‌های عزیزی! و چه بگو بخندی!

حالا برای سالخورده‌گی وقتی باقی نمانده است. اصلاً کجاست؟ زن و مرد به زحمت می‌توانند به کار بچه‌ها برسند. اینجا، هم کودکان است و هم دبستان و هم انجمن اولیای دانش آموزان. برای پیری یک دقیقه هم وقت نیست...

پس کجاست مرگ؟ بگذار بیاید! اگر بیاید، او هم وقت کم می‌آورد.

آن زوج که دوران جوانی خود را از دست داده بودند، حالا گویی چیزی کم ندارند. این کار، آنها را نجات داد. این کشفی بود بر ضد پیری و مرگ. کشفی که تنها قلبی بزرگ قادر به انجام آن است.

۴- مادر داغدار

مادری فرزندش را از دست داده بود. ما، بچه‌های نادان و بی‌غم و درد، همیشه او را می‌دیدیم. پسر آن مادر، ناقص‌العقل بود. گاه

بیماری‌اش نمود می‌کرد و چندین روز در خانه این و آن، یا در کوچه و بیابان ناپدید می‌شد. بعد می‌رفتند و او را به خانه می‌آوردند.

نزدیکان آنها، که مادر از ایشان خواهش می‌کرد تا پسرش را به خانه بیاورند، ناراحت می‌شدند و آن دیوانه را نفرین می‌کردند و از این که به خاطر او می‌بایست تسلیم التماس‌های مادر شوند و بروند و او را بیاورند و نگاهش دارند گله‌مند بودند.

خود پیرزن هم زجر می‌کشید، اما کاری از دستش بر نمی‌آمد.

و آن بیمار در یک روز پر برف و بوران زمستانی سر به بیابان نهاد و برای همیشه ناپدید شد. بی‌گمان از سرما یخ زد یا طاعمه گرگ شد. وقتی خبر مرگ او را به مادر دادند، مادر از شدت غصه... به پایکوبی و آوازخوانی پرداخت... همه تعجب کردیم، حتی ذوق زده شدیم.

و پس از آن، بارها و بارها می‌دیدیم که آن مادر در این جا و آنجا می‌نشیند و از فرزند گم شده‌اش صحبت می‌کند. ما بچه‌ها نزدیک می‌رفتیم و تماشا می‌کردیم. او شیون می‌کرد، بر زانوانش می‌کوبید و می‌نالید. چهار زانو می‌نشست و به چپ و راست خم می‌شد و با حرکاتی موزون مویه کنان ضجه می‌زد: ((آخ پسر، وای پسر!)).

واقعاً می‌رقصید!

ما، بچه‌ها، نگاهش می‌کردیم و می‌خندیدیم و وقتی دورتر می‌رفتیم با تقلید و تمسخر حرکات و حرف‌هایش تکرار می‌کردیم ((آخ پسر، وای پسر!)) و بی‌اندازه خوشحال می‌شدیم.

سالهای بسیار، سالهایی بس طولانی، سپری گشتند و من نویسنده شدم، اما هنوز نمی‌توانم احساس و غم سنگینی را که با یاد آوردن آن مادر داغدار وجودم را لبریز می‌کند به قلم آورم. فقط درد عمیقی که از کیفر اعمالم بر دلم سنگینی می‌کند، می‌تواند اندکی از گناهان کودکانه‌ام را به

خاطر تمسخر مادری داغدار کاهش دهد. و همین درد بود که در طول زندگانی‌ام، مرا بالندگی و شرافت و فرهیختگی ارزانی داشت...

۵- نام گرامی

((مادر))... نامی است گرامی و پرمعنا و پرصلابت. آیا شما فکر می‌کنید فقط بچه‌ها در هنگام احساس خطر ((مادر)) را صدا می‌زنند؟ نه، اینطور نیست! میخائیل شولوخوف، نویسنده بزرگ روس، تعریف می‌کرد که در جنگ جهانی دوم، وقتی در جبهه بودند، سربازی ارمنی که در کنارش ایستاده بود به شدت زخمی شد و افتاد. او در هنگام مرگ کلمه‌ای ارمنی بر زبان آورد. شولوخوف آن گفته را به خاطر سپرد و بعداً از ارامنه پرسید که معنی ((اوف مایریک!)) چیست؟ به او گفتند: ((آخ مادر!)).

آیا برای شما اتفاق نیفتاده است که در خواب احساس خطر کنید و ((مادر)) را صدا بزنید؟

به من نخندید! برای من چنین چیزی پیش آمده است. اما وقتی بیدار شدم به خودم خندیدم و از شدت عشق و علاقه نیز اشک ریختم.

۶- اشک

اشک مایعی است بی‌رنگ، مرکب از نود و هشت و یک صدم درصد آب، یک و چهل و شش صدم درصد املاح آلی و چهار صدم درصد نمک طعام. آیا فقط همین؟ کاش خود اشکها زبان می‌گشودند و می‌گفتند که واقعاً چه هستند...

